

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

**o odborném zjišťování příčin letecké nehody kluzáku K8B,
poznávací značky OK-6221, na LKHD, 12.7.2015.**

Praha
Prosinec 2015

Toto šetření bylo prováděno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010, zákonem č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a Přílohou č. 13 k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví. Jediným účelem je prevence budoucích nehod a incidentů bez určování viny či odpovědnosti. Závěrečná zpráva, zjištění a závěry v ní uvedené, týkající se leteckých nehod a incidentů, eventuálně systémových nedostatků ohrožujících provozní bezpečnost, mají pouze informativní charakter a nemohou být použity jinak než jako doporučení pro realizaci opatření, která by zabránila vzniku dalších leteckých nehod a incidentů s obdobnými příčinami. Zhotovitel Závěrečné zprávy výslovně prohlašuje, že Závěrečná zpráva nemůže být použita pro stanovení viny či odpovědnosti v souvislosti s určením příčin letecké nehody či incidentu a nemůže být použita ani pro uplatnění nároků v případě vzniku pojistné události.

Vysvětlení použitých zkratk

GLD	Kluzák
LKHD	Veřejné vnitrostátní letiště Hosín
h	Hodina
hPa	Hectopascal (jednotka atmosférického tlaku)
kt	Knot (1kt = 1,852 km.hod ⁻¹)
LN	Letecká nehoda
m	Metr
min	Minuta
PIC	Velitel letadla
QNH	Atmosférický tlak redukováný na střední hladinu moře podle podmínek standardní atmosféry, používaný pro nastavení tlakové stupnice výškoměru k zobrazení nadmořské výšky
VLP	Vedoucí letového provozu
ÚZPLN	Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod

A) Úvod

Majitel a provozovatel:	Aeroklub Hodkovice nad Mohelkou o.s.
Výrobce a model letadla:	Alexander Schleicher GmbH & Co., K8B
Poznávací značka:	OK-6221
Místo:	LKHD
Datum a čas:	12.7.2015, 15:07 SELČ

B) Informační přehled

Dne 14.7.2015 ÚZPLN obdržel od provozovatele oznámení letecké nehody kluzáku. Pilot prováděl samostatný let po okruhu. Při přistání provedl chybnou opravu při vyplavání. Narazil přední částí letadla do země. V důsledku toho došlo k poškození trupu kluzáku. Pilot nebyl zraněn.

Příčinu zjišťoval odpovědný inspektor ÚZPLN Ing. Josef Procházka.

Závěrečnou zprávu vydal:

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD

Beranových 130

199 01 PRAHA 99

dne 21. prosince 2015

C) Hlavní část zprávy obsahuje:

- 1) Faktické informace
- 2) Rozbory
- 3) Závěry
- 4) Bezpečnostní doporučení
- 5) Přílohy

1 Faktické informace

Situace předcházející kritickému letu

Pilotní žák plnil cvičení IA/10 dle osnovy AK-PL, *Samostatné lety do prostoru a po okruhu*. V uvedený den vykonal kontrolní let s instruktorem na typu ASK-13, se vzletem v aerovleku, s uspokojivým výsledkem. Dále pokračoval v létání na typu K8B. Provedl 5 samostatných letů po okruhu se vzlety v aerovleku.

Průběh kritického letu

Podle informací svědka s praktickými zkušenostmi v létání s kluzáky.

K šestému letu po okruhu odstartoval v aerovleku. Tento let probíhal až do vyrovnání zcela normálně a v souladu s rozlétaností žáka. Během vyrovnání došlo k mírnému vyplavání, které podle názoru svědka, nevyžadovalo žádnou či malou opravu. Pilot zareagoval zasunutím vzdušných brzd, čímž způsobil vlivem přebytku rychlosti vystoupení do výšky cca 2-3 m. To vše probíhalo bez reakce s výškovým kormidlem. V nejvyšším bodě pilot vysunul vzdušné brzdy, což mělo za následek prudké prosednutí kluzáku. Při následném nárazu kluzáku do země došlo k jeho poškození.

Informace o pilotovi

Muž, věk 35 let,

- držitel osobního listu frekventanta – výcvik pilota kluzáků
- osvědčení zdravotní způsobilosti: Třída 1/2/LAPL platné
- nálet na kluzácích/startů, včetně kritického letu: 7 h 46 min / 49
- nálet od 14.6.2015/startů/PIC, včetně kritického letu: 3 h 41 min / 18 / 1 h 28 min

Informace o letadle

Jednomístný vysokovýkonný větroň K8B německé firmy Alexander Schleicher (konstrukce Rudolf Kaiser - proto ono "K" v označení) patřil na konci padesátých a v průběhu 60. let mezi světově nejrozšířenější typy. Představuje jeden z vrcholů klasické konstrukce z dob před příchodem kompozitních materiálů a supervýkonných laminárních profilů navrhovaných s pomocí počítačů - trup měl svařený z tenkostěnných ocelových trubek a potažený plátnem; celodřevěné křídlo a ocasní plochy byly potaženy překližkou a plátnem. I bez kompozitů, ale v roce 1968 jeden americký K8B vytvořil světový rekord v cílovém letu.

Poznávací značka:	OK-6221
Výrobce:	Alexandr Schleicher GmbH & Co.
Výrobní číslo:	8693
Osvědčení kontroly letové způsobilosti:	platné
Potvrzení o údržbě a uvolnění do provozu:	platné
Celkový nálet:	14902, 4673 letů
Pojištění odpovědnosti za škodu:	platné

Meteorologické podmínky

Z vyjádření VLP dohlednost nad 10 km, vítr 220/08.

Informace o letišti

LKHD je veřejné vnitrostátní letiště s nadmořskou výškou 451 m. Nemělo vliv na vznik LN.

Popis místa nehody

Místem LN byla plocha LKHD.

Popis poškození.

Poškozená konstrukce trupu kluzáku bránící letové způsobilosti.

Obr. 1: Pohled na poškození kluzáku.

Způsoby odborného zjišťování příčin

Při odborném zjišťování příčin letecké nehody bylo postupováno v souladu s předpisem L13.

2 Rozbory

- Pilot plnil cvičení IA/10 dle osnovy AK-PL, *Samostatný let do prostoru a po okruhu.*
- Meteorologické podmínky pro let vyhovovaly.
- Toho dne prováděl šestý samostatný let po okruhu.
- Pilot během vyrovnání zasunul vzdušné brzdy.
- Touto činností se zvýšila rychlost kluzáku s následným nabráním výšky do 2-3 m.
- Opětovným vysunutím vzdušných brzd došlo ke ztrátě rychlosti a k prosednutí kluzáku s jeho následným dopadem na zem.
- Kluzák byl nárazem na zem poškozen.
- Pilot byl nezraněn.

3 Závěry

Pilot

- Pilot měl pro let platnou kvalifikaci a byl zdravotně způsobilý.
- Pilot v průběhu vyrovnání nezareagoval adekvátně, vzhledem k výšce a rychlosti, s ovládáním vzdušných brzd.

Letadlo

- Kluzák měl platné Osvědčení kontroly letové způsobilosti a platné pojištění.

Meteor

- Počasí vyhovovalo pro prováděnou leteckou činnost.

Příčiny

Příčinou LN bylo nesprávné použití vzdušných brzd pilotem, vzhledem k výšce a rychlosti, v průběhu vyrovnání na přistání s následným tvrdým přistáním.

4 Bezpečnostní doporučení

ÚZPLN nevydává bezpečnostní doporučení.